

(המשך מעמוד 15)

המישפט, היתה הסוכה. אברי הבטיח להבריה אתו ממצריים, אך ביטל את התוכנית ברגע האחרון. כך הופקר עאור לגולו, עד שנעצר. לדעת נידוניקאהיר, אברי הסגיר את הרשת כולה, הודיע למצרים על מועד שובו של דסה מקאהיר, והסגיר גם את עאור. הצרה היא, שבשתי הגירסות יש חורים בולטים. למי של: מדוע לא נעצר עאור מייד, או כעבור יום-יומיים?

לפי תיאורם של נידוניקאהיר עצמם, נעצר עאור רק כאשר הגיעה אליו החקירה בדרך הטיבעית. אחרי ימים של חקירה קשה, מלווה במכות, נאלצו העצורים לגלות כי היתה להם דירה מחתרית ברחוב בית-החולים באלכסנדריה. כאשר הגיעו לשם החוקרים, נסתבר להם כי הדירה נשכרה על-ידי אחד שמואל עאור, כך הגיעו החוקרים אל עאור ועצרוהו.

אם הסגיר אברי את הרשת, מדוע לא נעצר עאור עוד קודם-לכן. כמו רוברט דסה, למשל?

אפשר לטעון: החוקרים לא רצו לגלות לעצורים (ולמודיעין הישראלי) שהיה להם סוכן ברשת, ושסוכן זה הוא אברי. לכן לא נעצרו את עאור אלא אחרי שהחקירה הגיעה אליו בדרך טיבעית. מהיגם שאברי פקח עין על עאור, ודאג שלא יברח.

הסבר סביר? אולי, אך אס-כן, מדוע עצרו את רוברט דסה ב-25 ביולי, בשבוע מקאהיר, בצורה שהעלתה את ההשד שמישהו הסגיר אותו? מדוע נהגו בעאור באופן שונה מאשר בדסה?

גם סיפורו של אברי אינו משכנע. אם היה עאור סוכן-כפול, או אם נשבר בחקירה והסגיר את אברי — מדוע לא זכה ביחס טוב יותר מאשר חבריו?

מדוע נתלה עאור?

אן מתעוררת שאלה שעדיין אין לה תשובה הגיונית. מדוע תלו המצרים דווקא את עאור? הוא ביצע פחות פעולות מנתזון לוי, שנידונו למאסר-עולם. הוא לא היה ראש-הרשת, ולא ראש התא באלכסנדריה. אם סייע לחוקרים, כדיברי אברי, היו עוד פחות סיבות להוציא דווקא אותו להורג.

אם היה אברי סוכן-כפול, וביקש לגולל אשמה זו על מישהו אחר, היה זה הגיוני שידביק אותה דווקא לעאור המת, שלקח את סודותיו עימו, ולא לנידוניקאהיר שנתרו בחיים, שיכלו לגלות את האמת בבואם לישראל. אך זוהי השערה גרידא, ואין לה הוכחה של ממש.

סיפור תמוה אחר נוגע למשדר הקטן של הרשת. בידי הרשת היו שני משדרים, שהוחזקו בדירת-המחתרת ברחוב בית-החולים. היו אלה — על פי התיאורים שפורסמו — משדרים קטנים מיוחדים, שבהם השתמשו אז מוסדות-הביטחון הישראליים.

כאשר התמוטטה הרשת, נמצא אחד משני המשדרים בידי ויקטור לוי. אחרי מעצרו, הצליח אחיו של ויקטור לזרוק אותו לים. כאשר ביקר אברי, לדבריו, בדירת-המחתרת לאחר-

מכן, מצא שם רק מקלט אחד. הוא לקח אותו עימו. מכאן מתחיל הסיפור המוזר.

במשך 15 הימים שבהם נשאר אברי על אדמת מצריים, אחרי נפילת הרשת, הוא החזיק את המשדר אצלו. הוא לא עשה את אשר היה עושה, בוודאי, כל מרגל אחד במצב זה: להשמיד מייד את כל החומר המרשיע שברשותו, לקראת אפשרות של מעצרו בכל רגע.

מדוע? מסביר אברי עצמו: הוא רצה שתישארו לו האפשרות להתקשר עם יחידתו בארץ, כדי לקבל הוראות על בריחתו או על חילוף העצורים.

האם עשה זאת? מאחר שראשי אמ"ן לא גילו מעולם את האמת על הפרשה, ומתעטפים גם כעת בשתיקה עמוקה, אין לדעת זאת. וזהי, בוודאי, נקודה מעניינת לחקירה.

על כל פנים, ערב בריחתו ממצריים היה בוודאי גם המרגל האמין ביותר משמיד את המקלט. לשם מה להחזיק בו? הרי אמ"ן עצמו בוודאי לא היה זקוק למשדר זה. מי יסתכן בגילוי המשדר בעת הביקורת בנמל-התעופה? והרי אברי לא יכול היה להיות בטוח ששמו אינו מופיע ברשימה השחורה בנמל, ושלא ייעצר ברגע שיגיע אל ביקורת הדרכונים! הוא עצמו מספר, בסיפורו, ששיקש מרוב פחד באותו רגע.

משדר במעיל

הפרוזה

אך אברי לא השמיד את המשדר. הוא לקח אותו עימו. הוא עבר את ביקורת המכס והדרכונים בנמל-התעופה, כאשר ברשותו המשדר וקופסת-גפרורים מלאה במיקרופילמים של מערכת המכ"ם והראקטות של מצריים. בסיפורו הוא מספר איך עשה זאת, על-פי מיטב הסיגנון של סיפורי ג'יימס בונד. הוא נילוה אל גברת מכובדת, התנדב כג'נטלמן לשאת את תיקה ואת מעליה-פרוזה שלה, הסתיר בהם את המקלט והמיקרופילמים, מסר לה אותם ברגעים הקריטיים בנמל-התעופה, וכך הגניב את הכל החוצה.

לאיסר הראל יש, כמובן, גירסה שונה לגמרי, המספקת הסבר שונה לחלוטין. לדבריו, היו שירותי-הביטחון המצריים מעוניינים שאמ"ן יוסיף להשתמש במשדר הקטן, שאת שידוריו יכלו עתה לקלוט. לשם כך הניחו לאברי להבריה את המקלט החוצה. ואילו את המיקרופילמים הניחו לו להבריה החוצה כדי לשמור על אמינותו של אברי בעיני קהיליית-המודיעין הישראלית. ואף להגביר את תהילתו, למרות נפילת הרשת — מתוך תיקווה שאברי יוכל להוסיף לשרת אותם גם הלאה.

האם זה ייתכן? בהחלט כן. האם זה בטוח? לגמרי לא. אחד הגימוקים העיקריים שבידי הראל, לביטוס חשוד-תיו נגד אברי, נוגע לזהות בתי-הקולנוע שהובערו בפעור לה האחרונה.

באלכסנדריה נעצר פליפ נתזון כאשר התפוצצה פצצת-התבערה בכיסו, בכניסה לקולנוע ריו. עצר אותו איש-ביטחון בבגדים ארוחיים, ששמר שם. נתזון משוכנע

כי האיש המתין לו, ושאברי מסר על הפעולה מראש. אך אם כן, מדוע חיכה הבלש עד שתתלקח הפצצה? מדוע לא עצר אותו מייד עם התקרבו לקולנוע? ייתכן, כמובן, שהבלש המתין במקום במיטגרת מיבצע שיגרתו לאבטחת מקומות-הציבור במצריים. ערב יום-המהפכה, אחרי סידרת מעשי החבלה וההצתה שמבצעהם עדיין לא נתגלו או.

סליחה, טעות

בקולנוע

אך החלק המוזר של הסיפור נוגע לקולנוע שלא הוטמנה בו פצצה כלל: קולנוע מטרון באלכסנדריה. הוא נועד לפיצוץ, אולם כשרצו אנשי הרשת לקנות שם כרטיסים, נוכחו לדעת שכל הכרטיסים כבר נמכרו. לכן העתיקו את היעד וקנו כרטיסים לקולנוע סמוך, אמיר. גם שם לא הונחה הפצצה, כי ויקטור לוי, שהיה צריך להגיעה, ראה כיצד מתלקח נתזון בפתח קולנוע ריו, ולא ביצע את הפעולה השנייה.

מדוע זה חשוב? במישפט הופיע שוטר, ומסר בעדותו כי הוא הוצב על המישמר בקולנוע מטרון.

טוען איסר הראל: אברי, שהיה באותו יום בקאהיר, ידע שעומדים לפוצץ את מטרון, ולא ידע שהעתיקו ברגע האחרון את היעד לאמיר. לכן המתינו המצרים במטרון. אולי, אך אם זה היה כך, מדוע טרחה התביעה במישפט להעלות את הנקודה הזאת? הרי על-ידי גילוי פרט זה — שהשוטר המתין במטרון — גילו שהיה להם סוכן ברשת!

התמיהה נשארת בעינה. הוא הדיו לגבי מעצר אנשי התא הקאהירי.

יחידה 131 של אמ"ן הטילה על אברי לפקד על התא באלכסנדריה, אך לא על התא בקאהיר. לכן בוצעו כל הפעולות — גם אותן שבוצעו בקאהיר — באמצעות ארבעת חברי התא האלכסנדרי.

בכל זאת נגרף למפלת גם התא הקאהירי — וגם מאכס בנט. שכלל לא היה קשור ברשת זו, אלא פעל כסוכן בודד. הוא היה קשור למרסל גיניו, שהיתה מקשרת שלו. אולם חברי תא זה נעצרו בהמשך החקירה — בנט, ד"ר משה מרוזק, שהיה ראש התא בקאהיר, והאחרים. ויקטורין-מרסל גיניו נעצרה במעון-נופש בחוף הים התיכון ב-8 באוגוסט, יום אחרי בריחתו של אברי.

נידוניקאהיר מספרים, כי אברי רצה להכיר את מרוזק ואת גיניו, וכי הם מסרו לו את הכתובות ומיספריי-הטלפון שלהם. גיניו לא פגשה באברי מעולם. לפי גירסת אנשי-הרשת מסר אברי את הכתובות לשיירותי-הביטחון המצריים, וכך נפל גם התא הזה. (ככל שידוע לי, לא טען איש שאברי הכיר את בנט וידע על קיומו.)

לדיברי הראל הפר אברי את ההוראות שקיבל, כאשר ניסה להתקשר עם אנשי קאהיר. אברי עצמו טען בשעתו, כי מרוזק ידע על הפעולה

(המשך בעמוד 32)

